Skatteutskottets betänkande

1984/85:34

om vissa anslag för budgetåret 1985/86 inom finansdepartementets verksamhetsområde (prop. 1984/85:100 bil. 9)

SJUNDE HUVUDTITELN

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet regeringens förslag om anslag till riksskatteverket samt vissa andra anslag inom finansdepartementets verksamhetsområde. Vidare avstyrker utskottet två motioner med anknytning till RSV:s ADB-verksamhet. Beträffande dessa frågor har särskilda yttranden avgivits av moderata samlingspartiets resp. centerpartiets representanter i utskottet.

Finansdepartementet

1. Riksskatteverket. Regeringen föreslår i proposition 1984/85:100 bilaga 9 (finansdepartementet) under punkt B 1 (s. 18–21) att riksdagen till Riksskatteverket för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 283 046 000 kr.

I detta sammanhang behandlar utskottet följande motioner.

1984/85:2719 (jfr 2717) av Gunnar Hökmark (m)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att riksskatteverkets förslag om ADB och företagsgranskning (RSV rapport 1984:10) ej bör läggas till grund för förslag från regeringen.

1984/85:2751 (jfr 2749) av Bengt Kindbom m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar att hos regeringen begära en utredning om decentralisering av RS/AFB-systemet till regionala och lokala myndigheter.

Utskottet

Det i propositionen föreslagna förslagsanslaget till riksskatteverket (RSV) föranleder inte någon erinran från utskottet.

I detta sammanhang behandlar utskottet två motioner som berör dels ett förslag av RSV om ADB och företagsgranskning, dels RSV:s ADB-system för folkbokföring och beskattning.

Gunnar Hökmark (m) hemställer i motion 2719, med hänvisning till

Rättelse: S. 1, rubrikens andra rad Står: **1983/84**: Rättat till: **1984/85**:

motion 2717, att RSV:s förslag om ADB och företagsgranskning (RSV rapport 1984:10) inte skall läggas till grund för förslag från regeringen. Motionären erinrar om att data- och offentlighetskommittén skall behandla olika alternativ att begränsa personnummeranvändningen. Enligt hans mening skulle den utökade personnummeranvändning som föreslås i RSV:s rapport göra det meningslöst att utreda dylika begränsningar.

Den nämnda rapporten, som innehåller bl. a. förslag till anpassning av vissa regler om skattekontroll till företagens användning av ADB, är f. n. föremål för beredning inom regeringskansliet. Enligt vad utskottet erfarit har remissbehandlingen nyligen avslutats. Utskottet finner inte skäl att föregripa regeringens behandling av ärendet och avstyrker därför motionen.

I motion 2751 begär Bengt Kindbom m. fl. (c) en utredning om decentralisering av ADB-systemen för folkbokföring och beskattning till regionala och lokala myndigheter. En decentralisering på detta område skulle enligt motionärerna vara ägnad att främja verksamhet och utveckling ute i landet. De anser att det inom de myndigheter som betjänas av dessa ADB-system finns väl utbyggda regionala och lokala enheter som bär upp egen utrustning och kompetens.

I ADB-systemen för folkbokföring och beskattning och för arbetsgivaravgifter förekommer ADB-bearbetningar och registerföring såväl centralt vid RSV som regionalt vid flertalet länsstyrelser. Då systemen skall verka i en föränderlig miljö med stora krav på informationsmängd och snabbhet har man strävat efter anpassningsbarhet och snabb åtkomst av data.

De frågor som motionärerna har aktualiserat har redan uppmärksammats i olika sammanhang. Sålunda har regeringen uppdragit åt RSV att i samarbete och samråd med statskontoret utreda möjligheterna att på kort och lång sikt överföra verksamheter och arbetsuppgifter från RSV till regionala och/eller lokala organ inom skatteförvaltningen. I sin redovisning av uppdraget har RSV bl. a. tagit upp ADB-verksamheten, och ärendet bereds f. n. inom regeringskansliet. Vidare är man inom RSV i färd med att slutföra arbetet med att ta fram en ADB-strategi för verksamhetsområdet med utgångspunkt bl. a. i en strävan till långtgående delegering och decentraliserade beslut. Inom verket pågår också en förstudie avseende ADB-planering för RSV:s verksamhetsområde för i första hand resten av 1980-talet. Enligt planerna skall förstudien ha slutförts senast vid kommande halvårsskifte. I direktiven slås fast att nuvarande ADB-system har en tekniskt/ekonomiskt begränsad livslängd och att det bör klarläggas när och på vilket sätt nuvarande utrustning skall avvecklas och hur nytillkommande datorkraft skall fördelas centralt, regionalt och lokalt.

Av det anförda framgår att man inom RSV och regeringskansliet strävar efter att uppnå en så långtgående decentralisering som är lämplig och möjlig. Därmed torde motionärernas önskemål vara i huvudsak tillgodosett, varför utskottet avstyrker bifall till motionen.

Utskottet hemställer

1. beträffande *anslag till riksskatteverket*
   att riksdagen till *Riksskatteverket* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 283 046 000 kr.,
2. beträffande *ADB och företagsgranskning*
   att riksdagen avslår motion 1984/85:2719,
3. beträffande *ADB-systemen för folkbokföring och beskattning*
   att riksdagen avslår motion 1984/85:2751,

2. Stämpelomkostnader. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 4 (s. 45) och hemställer

att riksdagen till *Stämpelomkostnader* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 2 534 000 kr.

3. Kostnader för årlig taxering m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 5 (s. 46) och hemställer

att riksdagen till *Kostnader för årlig taxering m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 137 000 000 kr.

4. Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörd m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt B 6 (s. 46–47) och hemställer

att riksdagen till *Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörd m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 43 027 000 kr.

5. Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 2 (s. 94) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa internationella byråer och organisationer m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 170 000 kr.

6. Bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 3 (s. 94–95) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa handikappade ägare av motorfordon* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 16 000 000 kr.

7. Bidrag till vissa investeringar. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 4 (s. 95) och hemställer

att riksdagen till *Bidrag till vissa investeringar* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

8. Exportkreditbidrag. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt F 5 (s. 96–97) och hemställer

att riksdagen till *Exportkreditbidrag* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.

Stockholm den 19 februari 1985

På skatteutskottets vägnar
RUNE CARLSTEIN

Närvarande: Rune Carlstein (s)*, Stig Josefson (c), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Ingemar Hallenius (c)*, Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Kjell Johansson (fp), Lars Hedfors (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m), Bruno Poromaa (s), Gunnar Hökmark (m)*, Erkki Tammenoksa (s) och Bengt Wittbom (m)*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Särskilda yttranden

ADB och företagsgranskning

1. Karl Björzén, Ewy Möller, Gunnar Hökmark och Bengt Wittbom (samtliga m) anför:

RSV:s rapport om ADB och företagsgranskning innehåller mycket kontroversiella förslag om utökade möjligheter för RSV till datoranvändning inom skatteadministrationen. Förslagen innebär att företagen tvingas anpassa sin datoranvändning efter myndigheternas krav på kontrollfunktioner och att det integritetsskydd som medborgarna är tillförsäkrade i stort sett tas bort. I en reservation har flera ledamöter i verkets styrelse tagit avstånd från förslagen, som enligt deras uppfattning innebär ett intrång i medborgarnas krav på integritet och rättssäkerhet. Enligt vad vi erfarit har också remissutfallet varit överlag negativt.

Mot denna bakgrund anser vi i likhet med motionären att det är välmotiverat att förhålla sig kritisk till rapporten och de förslag som läggs fram i den. Enligt vår mening skulle ett genomförande av förslagen öka risken för otillbörligt intrång i den personliga integriteten genom att integritetskänsliga uppgifter – ibland felaktiga sådana – görs åtkomliga för myndigheterna genom samkörning och lagras för framtiden. Den enskilde kan inte vara säker på att uppgifter som han eller hon har lämnat i ett sammanhang inte används för andra ej avsedda syften. Den enskildes redan i dag avsevärda svårigheter att ta bort oönskade uppgifter om sig själv ur registren skulle sannolikt öka. Vi vill inte nu föregripa regeringens behandling av ärendet, men vi förutsätter att regeringen vid sin kommande prövning beaktar de allvarliga invändningar som riktats mot förslaget.

ADB-systemen för folkbokföring och beskattning

2. Stig Josefson och Ingemar Hallenius (båda c) anför:

Enligt vår mening är det viktigt att målmedvetet bedriva arbetet med att överföra verksamheter och arbetsuppgifter från RSV till regionala och/eller lokala organ inom skatteförvaltning och folkbokföring. Därvid beaktas betydelsen av datorn som hjälpmedel direkt i ärendehandläggningen. Vi förutsätter att RSV för det fortsatta arbetet med ADB-systemen för folkbokföring och beskattning har som målsättning att genomföra en decentralisering av RSV:s datasystem så att utrustning och kompetens förs ut till regionala och lokala myndigheter.